

De Nederlandse economen top-30 1996

Auteur(s):

Pelle, E.S.
redacteur bij ESB.

Verschenen in:

ESB, 81e jaargang, nr. 4086, pagina 1040, 24 december 1996

Rubriek:

Trefwoord(en):

economie-beoefening

De hitlijst van de meest geciteerde Nederlandse economen wordt dit jaar aangevuld met de citaties van Nederlandse economen die in het buitenland werkzaam zijn, en buitenlanders die aan een Nederlandse instelling werken. En na vier jaar is er weer een heuse 'polderparade'.

Is het werk van sommige economen beter dan dat van anderen? Velen vinden van wel, maar het valt niet mee om een dergelijk oordeel te kwantificeren. Zaken als kwaliteit, relevantie en toekomstperspectief voor het onderzoek zijn nu eenmaal moeilijk meetbaar. De economen top-30 die op de volgende bladzijde staat afgedrukt wekt de indruk van wel, maar dat is natuurlijk schijn.

De hitlijst is gebaseerd op citatie-analyse. Dat wil zeggen dat het aantal keren geturfd wordt dat een Nederlandse econoom geciteerd wordt in een internationaal wetenschappelijk tijdschrift. Dat zegt iets over kwaliteit en relevantie (slecht en irrelevant onderzoek is meestal niet erg bruikbaar voor andere onderzoekers), maar lang niet alles. De hoeveelheid citaties is bijvoorbeeld mede afhankelijk van het aantal erkende tijdschriften in een vakgebied, en ook zegt het waarnemen van een citatie nog niets over de aard ervan. De ene keer wordt een baanbrekend idee door andere auteurs als inspiratie gebruikt (of als voorbeeld van hoe het niet moet natuurlijk), de andere keer wijst een citatie op het gebruik van een dataverzameling. Een bijzondere beperking van de ESB-lijst is dan nog, dat een verwijzing alleen aan de eerste auteur van het geciteerde artikel toegekend wordt. Economen die vaak als co-auteur optreden, bijvoorbeeld omdat hun naam met een Z begint, zijn flink in het nadeel.

Een kenmerk van citatie-analyse is verder, dat er nogal wat tijd overheen gaat voordat iemands prestaties zichtbaar worden. De veelbelovende jonge econoom moet eerst onderzoek gepubliceerd krijgen, dan kunnen anderen er gebruik van maken, en die moeten vervolgens hun resultaten ook gepubliceerd zien te krijgen, pas dan kunnen de citaties geteld worden. Omdat het bij internationale toptijdschriften lang kan duren voordat een ingestuurd artikel gepubliceerd wordt, gaat er wel even overheen voordat talent zichtbaar wordt. Daarbij komt dat er geteld wordt over een periode van vijf jaar, zodat iemand jarenlang citaties moet behalen voor een plaatsje in de top.

Geen wonder dus, dat de lijst in belangrijke mate de 'éminence grise' van de Nederlandse economen bevat. Aanstormend talent wordt beter zichtbaar door niet het aantal citaties, maar de publicaties te tellen. Dit is de methode van de economen-top 20 zoals vorig jaar rond kerst in *Intermediair* verschenen is. Daarin zie je meteen welke Nederlandse economen op dit moment internationaal actief zijn. Maar of hun werk door anderen bruikbaar wordt geacht, moeten we nog maar afwachten ...

De betekenis van een citatie wordt sterk bepaald door wie citeert, en waar. In de economentop gaat het om internationale tijdschriften, waarin de ontwikkeling van de wetenschap plaatsvindt. Maar onderzoek kan ook heel zinvol zijn om beleid op te baseren, of het kan de deelnemers aan een maatschappelijke discussie inspireren. Dat zijn geen factoren die voor een citatie in een blad als *Econometrica* een grote rol spelen. Om ook recht te doen aan economen die voor Nederlandse beleidsmakers en economen zinvol werk verrichten, wordt de top-30 dit jaar aangevuld met de 'polderparade'. Deze verscheen één keer eerder, in 1992. Ook in de polderparade gaat het om citaties, maar dan in de Nederlandse economische tijdschriften.

Wie en wat tellen mee?

De economen top-30 wordt opgesteld met een aantal telregels, die bepalen welke economen en welke citaties meetellen.

Als eerste de citaties. We maken gebruik van de *Social sciences citation index*, samengesteld door het Amerikaanse Institute for Scientific Information. Dit instituut telt de citaties in ruim 1500 wetenschappelijke tijdschriften op het gebied van sociale wetenschappen, waaronder de economie. Dat betekent dat alleen citaties in internationale tijdschriften van naam en status meetellen, en bijvoorbeeld niet de citaties in ESB (wereldberoemd in Nederland, maar hiervoor is de polderparade). Voor de top worden niet alle citaties meegeteld. Uitgezonderd worden verwijzingen naar eigen werk, en verwijzingen in boekbesprekingen en in review-artikelen. En als er in een artikel meerdere malen naar dezelfde Nederlandse econoom verwezen wordt telt dat maar voor één keer, zelfs wanneer het om verwijzingen naar verschillende artikelen gaat. Een belangrijke beperking van de ESB-lijst is al eerder genoemd: bij citaties wordt er alleen gelet op de eerste auteur.

Dan de economen. Als vanouds is de Nederlandse economen top-30 bedoeld voor Nederlandse economen, dat wil zeggen: met de Nederlandse nationaliteit, en werkzaam aan een Nederlandse universiteit. Dit criterium heeft grote invloed op de lijst. Het leidt er immers toe dat een aantal bekenden niet meedingen, hetzij omdat ze geen Nederlander zijn (zoals Soete of Kleinknecht), hetzij omdat ze niet in Nederland werkzaam zijn, zoals Barten of Buiter. Om de beperking van het nationaliteitscriterium minder knellend te maken, wordt de Nederlandse economentop dit jaar aangevuld met een citatielijst van 'Nederlandse buitenlanders' en 'buitenlandse Nederlanders'.

De volgende vraag is: wie is er econoom? Dit criterium is in de loop der jaren verruimd, tot 'het zich bezig houden met onderzoek op het gebied van de economie'. Dat blijkt meestal uit de plek waar men werkt: aan een economische faculteit of instelling zoals het CPB of CBS. Op de lijst komen mensen voor met zeer verschillende onderzoeksgebieden: van econometristen tot een organisatiedeskundige. Van de laatste richting is er weliswaar maar één op de lijst aanwezig, maar die staat (nog steeds) bovenaan.

De top-30 in 1996

De top-30 van 1996 ([tabel 1](#)) heeft betrekking op de citaties die behaald zijn van 1991 t/m 1995. Ten opzichte van de top van vorig jaar telt 1990 nu niet meer mee, en 1995 wel. Inherent aan deze werkwijze is, dat de veranderingen niet schokkend zijn.

Tabel 1. De top-30 in 1996 (citaties uit de jaren 1991-1995)

Plts (vorig jaar)	Instelling	Citaties	Hoogste notering
1. (1)	G. Hofstede emer. UM	774	1 1992-1996
2. (2)	S.J.G. van Wijnbergen UvA	204	2 1994-1996
3. (3)	E.E.C. van Damme KUB	185	3 1994-1996
4. (4)	P. Nijkamp VU	151	2 1981-1988
5. (6)	J.R. Magnus KUB	95	4 1991, 1996
6. (5)	F. van der Ploeg Tw. kamer/UvA	92	5 1994-1995
7. (9)	P.P. Wakker UM	88	
8. (8)	A. Klamer EUR	86	7 1994
9. (15)	J.J.M. Kremers Min. Fin/EUR	85	
(7)	B.M.S. van Praag SEO/UvA	85	3 1984-1985
11.(10)	A.L. Bovenberg CPB/EUR	77	8 1994
12.(15)	W.P.M.M. van de Ven EUR	73	
13.(12)	P. Rietveld VU	71	9 1988
(11)	G. Ridder VU	71	9 1994
15.(12)	A. Kapteyn KUB	69	5 1988
16.(15)	J. Hartog UvA	65	15 1995
17.(-)	H.J. Bierens KUB	64	10 1988
18.(14)	J.S. Cramer UvA	62	4 1981
19.(22)	J. Hagedoorn UM	56	
20.(15)	J. Pelkmans Euroscop/UM	54	8 1993
21.(25)	J.P.C. Kleijnen KUB	53	
22.(21)	T. Kloek EUR	52	6 1986
23.(20)	W.F. van Raaij EUR	49	9 1985-1986
24.(15)	J.F. Kiviet UvA	46	8 1991
25.(30)	W.T.M. Molle NEI/EUR	43	
26.(-)	A.W.J. Kolen UM	39	
(27)	H. Linnemann emer. VU	39	4 1976-77, 1982
28.(-)	A.W.A. Boot UvA	37	
(24)	J.J. van Duijn Robeco/UvA	37	3 1986-1988
30.(23)	P. Kooreman RUG	34	23 1993-96
(30)	P.C. Schotman UM	34	

Gebruikte afkortingen: EUR = Erasmus Universiteit Rotterdam; KUB = Katholieke Universiteit Brabant; SEO = Stichting voor Economisch Onderzoek (Amsterdam); RUG = Rijksuniversiteit Groningen; RUL = Rijksuniversiteit Leiden; UM = Universiteit Maastricht; UvA = Universiteit van Amsterdam; VU = Vrije Universiteit (Amsterdam).

De beweging die zich op de lijst afspeelt, is het beste zichtbaar aan de hand van de in 1995 behaalde citaties (vermeld in [tabel 2](#)). Dan blijkt dat de positie van Geert Hofstede meer dan ooit onbedreigd is. In 1995 haalde hij, net als in de voorgaande jaren, meer citaties dan het jaar ervoor en ook meer dan de nummer 2 op de lijst, zodat het verschil almaar groter wordt. De telling over de eerste negen maanden van 1996 ([tabel 3](#)) bevestigt dit beeld.

Tabel 2. Behaalde citaties in 1995

	Instelling cit.		
1.	G. Hofstede	emer. UM	190
2.	E.E.C. van Damme	KUB	45
3.	J.J.M. Kremers	Fin./EUR	31
4.	P.P. Wakker	UM	26
5.	S.J.G. van Wijnbergen	UvA	23
6.	P. Nijkamp	VU	22
7.	W.P.M.M. van den Ven	EUR	20
8.	H.J. Bierens	KUB	18
	J.R. Magnus	KUB	18
10.	A. Klamer	EUR	16
11.	A.W.A. Boot	UvA	15
	J. Hagedoorn	UM	15
	T. Kloek	EUR	15
14.	J.P.C. Kleijnen	KUB	14
	F. van der Ploeg	Tw. kamer/UvA	14
	G. Ridder	VU	14
17.	J. Hartog	UvA	13
18.	Ph.H. Franses	EUR	12
	W.T.M. Molle	NEI/EUR	12
	P. Rietveld	VU	12

Tabel 3. De tipparade: citaties verzameld in de eerste negen maanden van 1996

	Instelling cit.		
1.	G. Hofstede	emer. UM	165
2.	E.E.C. van Damme	KUB	37
3.	P. Nijkamp	VU	25
	S.J.G. van Wijnbergen	UvA	25
5.	P.P. Wakker	UM	21
6.	J.J.M. Kremers	Fin./EUR	20
7.	A.W.A. Boot	UvA	16
8.	J.R. Magnus	KUB	15
9.	J. Hagedoorn	UM	14
10.	A.L. Bovenberg	CPB/EUR	12

Het verschil tussen de nummers twee en drie is veel kleiner, en neemt steeds verder af. Eric van Damme, nu nog op de derde plaats, heeft in 1995 opnieuw meer citaties verzameld dan de nummer twee, Sweder van Wijnbergen. Wellicht heeft de lijst dus volgend jaar een nieuwe nummer twee. De speltheoreticus Van Damme behaalt zijn citaties in belangrijke mate met zijn boek *Stability and perfection of Nash equilibrium* uit 1987.

Ook rond de plaatsen vijf en zes zit er beweging in de lijst. De Tilburgse econometrist Magnus heeft in 1995 meer citaties behaald dan de politicus-econoom Van der Ploeg, en dat kost de laatste nu zijn vijfde positie. Magnus heeft samen met H. Neudecker van de UvA (helaas, de tweede auteur ...) een veel geciteerd boek op zijn naam staan over matrix-berekeningen.

De ruimtelijke economen Nijkamp (ook als auteur present in deze ESB) en Rietveld bestendigen hun posities, net als Arjo Klamer. De 'coryfeeën' Van Praag en Kapteyn behaalden in 1995 minder citaties dan in de jaren ervoor en verliezen enkele plaatsen, net als J.S. Cramer en J. Pelkmans.

In de top-30 komen dit jaar drie nieuwe namen voor. Als eerste zien we op nummer 17 H.J. Bierens. Hij kwam enkele jaren geleden ook op de lijst voor, totdat hij in de Verenigde Staten ging werken. Nu is hij verbonden aan de Katholieke Universiteit Brabant, en telt dus weer volop mee. Op plaats 25 staat de volgende nieuwe naam, Anton Kolen, hoogleraar kwantitatieve economie (in het bijzonder besliskunde) aan de Universiteit Maastricht. Zijn onderzoek richt zich op planning van productie (bijvoorbeeld bij nieuwe, flexibele productiesystemen) of van het gebruik van netwerken (zoals bij mobiele telefonie). De derde nieuwkomer heeft zich vorig jaar al aangekondigd, door hoog in de tipparade te verschijnen: Arnoud Boot, hoogleraar ondernemingsfinanciering en financiële markten aan de Universiteit van Amsterdam. Boot schrijft ook regelmatig voor ESB, in het afgelopen jaar bijvoorbeeld over ondernemingsfinanciering, pensioenen en een nieuwe beurs voor kleine, innoverende bedrijven. Hij is aan een snelle opmars bezig, getuige de behaalde citaties in 1995 en 1996. Tegenover drie nieuwe namen staan dit jaar vijf mensen die het minimum van 34 citaties (zes meer dan vorig jaar) niet haalden: W.J. Keller, M.M.G. Fase, S. Cnossen, P.S.H. Leeftang en J.B. Opschoor.

In de citaties van 1995 komt één nieuwe naam voor: Philip-Hans Franses, econometrist aan de Erasmus Universiteit. Hij houdt zich onder

andere bezig met de wijze waarop tijdreeksen voor seizoenseffecten gecorrigeerd kunnen worden.

Het buitenland

In de ESB top-30 tellen de buitenlandse economen die in Nederland werken, en de Nederlanders die in het buitenland werken, niet mee. Dit jaar hebben we voor deze twee groepen een aparte 'parade' opgesteld. Om de vergelijking zuiver te houden, zijn hierop alleen degenen opgenomen die 34 of meer citaties hebben behaald van 1991 tot 1995; hetzelfde aantal als benodigd was voor een plaatsje in de 'Nederlandse' economentop.

Buitenlanders in Nederland

In [tabel 4](#) zijn de buitenlanders opgenomen die in Nederland werkzaam zijn. We hebben ons beperkt tot degenen met een aanstelling van meer dan 50%. Op de eerste plaats komt nu de in Groningen werkzame A. Maddison. Maddison onderzoekt lange-termijntrends in de economische groei, en heeft hiervoor een databestand van o.a. de groei en kapitaalgoederenvoorraad voor veel landen en een lange periode opgesteld. Hier wordt dankbaar gebruik van gemaakt.

Tabel 4. Citaties van buitenlanders die in Nederland werkzaam zijn

	Instelling	cit.
1.	A. Maddison RUG	312
2.	L.L.G. Soete UM	83
3.	P. Bolton KUB	80
4.	M. Ellman UvA	76
5.	A.H. Kleinknecht VU	54

Daarna komt Luc Soete, die voor ESB regelmatig columns schrijft. Soete is Belg van nationaliteit. In zijn onderzoek houdt hij zich bezig met het ontstaan en verspreiden van technologische innovaties. Momenteel geeft hij leiding aan het Maastricht Economic Research Institute on Innovation and Technology, kortweg MERIT, van de Universiteit Maastricht.

De derde plaats is voor Patrick Bolton. Bolton schreef onlangs nog in ESB over het werk van de Nobelprijswinnaars Vickrey en Mirrlees. Zijn onderzoeksinteresse betreft echter vooral de contracttheorie.

Op de vierde plaats komt M. Ellman, gespecialiseerd in de centraal geleide economieën. De liberalisering in Oost-Europa noopte tot een uitbreiding van het vakgebied, maar heeft de belangstelling ervoor allicht vergroot. Plaats vijf is voor Alfred Kleinknecht. Kleinknecht heeft zich bezig gehouden met onderzoek naar de lange golf in de economie, en daarnaast met technologische ontwikkeling (en de gewenste ontwikkeling van de lonen, natuurlijk).

Nederlanders overzee

Een aantal Nederlandse economen dat in het buitenland ([tabel 5](#)) werkt, is goed voor een flink aantal citaties. Dat is in de eerste plaats Henri Theil. Theil is econometrist. Toen hij nog aan de EUR verbonden was, heeft hij samen met Barten (de nummer 4 op deze lijst), een model voor het consumentengedrag ontwikkeld dat in de wereld bekend is geworden als 'het Rotterdamse model'. Verder behaalt hij citaties met een handboek voor de econometrie, *Principles of econometrics*, uit 1971, en natuurlijk met de bekende Theil-coëfficiënt waarmee ongelijkheid (bijv. van inkomens, of aantal behaalde citaties) gekwantificeerd kan worden.

Tabel 5. Citaties van Nederlanders werkzaam in het buitenland

	Instelling	cit.
1.	H. Theil Univ. of Florida	677
2.	W.H. Buiten Cambridge univ.	320
3.	H.S. Houthakker Harvard	203
4.	A.P. Barten KU Leuven	132
5.	J.J. van der Gaag Wereldbank	51

Ook W.H. Buiten scoort hoog. Buiters binding met Nederland is gering; hij heeft zijn economie-opleiding in Groot-Brittannië en in de VS genoten, en is nu werkzaam aan de Cambridge University. Daarnaast heeft hij een aanstelling aan de Universiteit van Amsterdam, maar deze is voor een dermate gering aantal uren, dat we hem niet als 'werkzaam in Nederland' willen betitelen. Buiten is macro-econoom. Hij hield zich bezig onder andere met de optimale omvang van het overheidstekort en de beperkingen van de nieuw-klassieke economie. Momenteel is hij een bekend criticus van de EMU.

Op de derde plaats komt Hendrik Houthakker. Houthakker was redacteur van de *Review of Economics and Statistics* (dat kan natuurlijk nooit kwaad bij het verzamelen van citaties), en heeft onderzoek verricht naar gewoontevorming in het consumentengedrag.

Tot besluit

Citatie-analyse zal wel altijd verguisd en aanbeden blijven. Om met een voorbeeld van het laatste af te sluiten: in Vrij Nederland (25 mei 1996) stelde de nummer twee van de ESB-lijst, Sweder van Wijnbergen: "In andere landen wordt meer gepresteerd en minder naar elkaar gekeken. In het buitenland tellen alleen citatenlijsten mee. Dat is de manier om objectief te meten hoeveel invloed iemand heeft."

Zie ook: [De Polderparade](#)
